TEISINGUMO TEISMO (trečioji kolegija) SPRENDIMAS
2005 m. balandžio 14 d. *

Byloje C-519/03

dėl 2003 m. gruodžio 12 d. pagal EB 226 straipsnį pareikšto ieškinio dėl įsipareigojimų neįvykdymo,

Europos Bendrijų Komisija, atstovaujama D. Martin, nurodžiusi adresą dokumentams įteikti Liuksemburge,

ieškovė,

prieš

Liuksemburgo Didžiąją Hercogystę, atstovaujamą S. Schreiner, padedamą advokato H. Dupong,

atsakovę,

* Proceso kalba: prancūzų.

TEISINGUMO TEISMAS (trečioji kolegija),

kurį sudaro trečiosios kolegijos pirmininkas A. Borg Barthet (pranešėjas), teisėjai J.-P. Puissochet, S. von Bahr, U. Lõhmus ir A. Ó Caoimh,

generalinis advokatas A. Tizzano,
posėdžio sekretorė M.-F. Contet, vyriausioji administratorė,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2004 m. lapkričio 24 d. posėdžiui,

susipažinęs su 2005 m. sausio 18 d. posėdyje pateikta generalinio advokato išvada,

priima šį

Sprendimą

1 Savo ieškiniu Europos Bendrijų Komisija Teisingumo Teismo prašo pripažinti, kad priėmusi 1999 m. vasario 12 d. Įstatymo dėl vaiko priežiūros atostogų ir atostogų dėl šeimyninių priežasčių suteikimo (toliau – 1999 m. Įstatymas), kuris į Liuksemburgo

teisės sistemą įtrauktas 1999 m. vasario 12 d. Įstatymo dėl nacionalinio veiksmų plano užimtumo plėtrai 1998 m. įgyvendinimo (*Mémorial* A 1999, p. 190) XXIV straipsniu, 7 straipsnio 2 dalį ir 19 straipsnio penktąją pastraipą, kurie atitinkamai numato:

— vaiko priežiūros atostogų pakeitimą motinystės atostogomis ir

— datą, nuo kurios suteikiama asmeninė teisė į vaiko priežiūros atostogas,

Liuksemburgo Didžioji Hercogystė neįvykdė įsipareigojimų pagal Bendrojo susitarimo dėl vaiko priežiūros atostogų (toliau – bendrasis susitarimas), kuris yra 1996 m. birželio 3 d. Tarybos direktyvos 96/34/EB dėl Bendrojo susitarimo dėl vaiko priežiūros atostogų, sudaryto tarp UNICE, CEEP ir ETUC (Pataisytas vertimas) (OL L 145, p. 4) priede, 2 straipsnio 1 dalį.

Teisinis pagrindas

Bendrijos teisės aktai

2 Direktyvos 96/34 2 straipsnio 1 dalis numato, kad valstybės narės turi priimti šią direktyvą įgyvendinančius įstatymus ir kitus teisės aktus iki 1998 m. birželio 3 dienos.

3 Bendrojo susitarimo 2 straipsnio 1 dalis numato:

„Pagal šį susitarimą, laikantis 2.2 straipsnio, darbuotojams, vyrams ir moterims, suteikiama asmeninė teisė į vaiko priežiūros atostogas gimus vaikui ar jį įvaikinus, kurios skirtos prižiūrėti vaiką mažiausiai tris mėnesius iki tam tikro valstybių narių ir (arba) socialinių partnerių nustatyto amžiaus, kuris negali būti didesnis nei 8 metai." (Pataisytas vertimas)

A — *Nacionalinės teisės aktai*

4 1999 m. Įstatymo 7 straipsnio 2 dalis nustato:

„Vaiko priežiūros atostogų metu nėštumo arba įvaikinimo, dėl kurio suteikiamos atitinkamai motinystės arba įvaikinimo atostogos, atveju vaiko priežiūros atostogos pasibaigia ir yra pakeičiamos motinystės atostogomis."

5 To paties įstatymo 19 straipsnio penktoji pastraipa numato:

„Pirmojo skyriaus nuostatomis dėl vaiko priežiūros atostogų gali remtis tik vaikų, gimusių po 1998 m. gruodžio 31 d., arba kurių įvaikinimo procedūra kompetentingame teisme pradėta po šios datos, tėvai."

6 Pagal 1999 m. Įstatymo 10 straipsnio šeštąją pastraipą, remiantis jos redakcija priėmus 2002 m. lapkričio 21 d. Įstatymą dėl, be kita ko, 1999 m. vasario 12 d. Įstatymo dėl vaiko priežiūros atostogų ir atostogų dėl šeimyninių priežasčių suteikimo pakeitimo (*Mémorial* A, 2002, p. 3098, toliau – 2002 m. Įstatymas):

„Nacionalinės išmokų šeimai kasos galutinis prašymo suteikti 8 straipsnyje numatytą pašalpą atmetimas nedaro įtakos galimam darbdavio sprendimui suteikti vaiko priežiūros atostogas Direktyvoje 96/34 <...> numatytomis sąlygomis."

Ikiteisminė procedūra

7 2001 m. gegužės 16 d. oficialiu įspėjimu Komisija pranešė Liuksemburgo Didžiajai Hercogystei, kad, jos manymu, 1999 m. Įstatymo 7 straipsnio 2 dalis ir 19 straipsnio penktoji pastraipa neatitinka Direktyvos 96/34.

8 2001 m. liepos 26 d. laišku Liuksemburgo vyriausybė atsakė į šį oficialų įspėjimą, kuriame ginčijo kaltinimus dėl įsipareigojimų neįvykdymo.

9 2002 m. lapkričio 13 d. Komisija Liuksemburgo Didžiajai Hercogystei nusiuntė pagrįstą nuomonę, kurioje teigė, kad 1999 m. Įstatymas vis dar nebuvo suderintas su Bendrijos teise dėl vaiko priežiūros atostogų pakeitimo motinystės atostogomis ir dėl datos, nuo kurios suteikiama asmeninė teisė į vaiko priežiūros atostogas. Šioje

pagrįstoje nuomonėje Komisija nurodė šiai valstybei narei per du mėnesius nuo gavimo imtis būtinų priemonių, kad į ją būtų tinkamai atsižvelgta.

10 2003 m. gegužės 19 d. Liuksemburgo valdžios institucijos pranešė Komisijai apie 2002 m. Įstatymą. Komisijos Teisės tarnybos teigimu, šio ieškinio pareiškimo dieną ji nebuvo gavusi šio pranešimo.

11 Šiomis aplinkybėmis Komisija, kuri neturėjo jokios informacijos dėl nagrinėjamų nacionalinės teisės nuostatų atitikties Direktyvai 96/34, nusprendė pareikšti šį ieškinį.

Dėl ieškinio

Dėl priimtinumo

Šalių argumentai

12 Liuksemburgo vyriausybė teigia, jog ieškinys yra nepriimtinas, nurodydama, kad jis neteko savo dalyko, nes Liuksemburgo Didžioji Hercogystė užkirto kelią įsipareigojimų neįvykdymui, kuriuo yra kaltinama, 1999 m. Įstatymo pakeitimais, padarytais 2002 m. Įstatymu, t. y. iki pagrįstoje nuomonėje nurodyto dviejų mėnesių termino pabaigos.

13 Ši vyriausybė teigia, kad ieškinys nepriimtinas ir dėl to, jog Komisija savo ieškinį pagrindė klaidingomis prielaidomis, nes neatsižvelgė į pateiktą atsakymą į pagrįstą nuomonę, kurį ji nusiuntė Komisijai, o šios institucijos tarnybos jį pametė.

14 Savo triplike Liuksemburgo Didžioji Hercogystė priduria, kad pagrįstoje nuomonėje jai suteiktas dviejų mėnesių terminas suderinti nacionalinę teisę su Direktyva 96/34 nėra protingas terminas, nes per tokį trumpą laiką neįmanoma atlikti Komisijos nurodytų įstatymų pakeitimų.

15 Komisija visų pirma apgailestauja, kad atsakymas į pagrįstą nuomonę, kurį Liuksemburgo Didžioji Hercogystė nusiuntė 2003 m. birželio 13 d. Komisijos narei A. Diamantopoulou, nebuvo perduotas šios institucijos generaliniam sekretoriatui, kuris šį galėjo perduoti jos Teisės tarnybai.

16 Paskui Komisija primena Teisingumo Teismo praktiką, pagal kurią įsipareigojimų neįvykdymas turi būti vertinamas atsižvelgiant į valstybės narės padėtį pagrįstoje nuomonėje nustatyto termino pabaigoje. Ši teismo praktika patvirtina Komisijos teisę neatsiimti savo ieškinio, remiantis prielaida, kad įsipareigojimų neįvykdymas buvo pašalintas tik pasibaigus pagrįstoje nuomonėje nurodytam terminui (žr. šiuo klausimu 2002 m. rugsėjo 12 d. Sprendimo *Komisija prieš Prancūziją*, C-152/00, Rink. p. I-6973, 15 punktą). Ši teisė egzistuoja *a fortiori* tuo atveju, kai pasibaigus minėtam terminui įsipareigojimų neįvykdymas nebuvo pašalintas.

17 Galiausia Komisija teigia, kad neatsižvelgimas į Liuksemburgo valdžios institucijų pateiktą atsakymą į pagrįstą nuomonę neturi įtakos ieškinio priimtinumui ir kad

nebuvo pažeistos teisės į gynybą (žr. šiuo klausimu 1998 m. gegužės 19 d. Sprendimo *Komisija prieš Olandiją*, C-3/96, Rink. p. I-3031, 20 punktą).

Teisingumo Teismo vertinimas

18 Pagal nusistovėjusią Teisingumo Teismo praktiką įsipareigojimų neįvykdymas turi būti vertinamas atsižvelgiant į valstybės narės padėtį pagrįstoje nuomonėje nustatyto termino pabaigoje (žr., be kita ko, 2002 m. liepos 4 d. Sprendimo *Komisija prieš Graikiją*, C-173/01, Rink. p. I-6129, 7 punktą ir 2003 m. balandžio 10 d. Sprendimo *Komisija prieš Prancūziją*, C-114/02, Rink. p. I-3783, 9 punktą).

19 Taip pat iš nusistovėjusios Teisingumo Teismo praktikos matyti, kad Komisija turi teisę pareikšti ieškinį pagal EB 226 straipsnį, net jei tariamas pažeidimas buvo pašalintas pasibaigus pagrįstoje nuomonėje nustatytam terminui (žr. šiuo klausimu 1988 m. birželio 21 d. Sprendimo *Komisija prieš Belgiją*, 283/86, Rink. p. 3271, 6 punktą).

20 Šioje byloje visų pirma analizuojant ieškinio pagrįstumo klausimą turi būti išnagrinėta, ar iki pagrįstoje nuomonėje nurodyto termino pabaigos priimtas 2002 m. Įstatymas pašalino įsipareigojimų neįvykdymą, kuriuo kaltinama valstybė narė, ir ar dėl to dar iki pareiškiant ieškinį jis prarado dalyką.

21 Grįsdama prieštaravimą dėl priimtinumo, kuriuo remiasi ginčydama šį ieškinį, Liuksemburgo Didžioji Hercogystė negali remtis tuo, kad nebuvo atsižvelgta į jos atsakymą į pagrįstą nuomonę, nei tuo, kad šis atsakymas buvo per vėlai perduotas Komisijos generaliniam sekretoriatui. Iš tiesų Teisingumo Teismas jau yra

nusprendęs, kad neatsižvelgimas į atsakymą į pagrįstą nuomonę nėra lemiamas. Taigi nurodyto sprendimo *Komisija prieš Olandiją* 20 punkte Teisingumo Teismas nusprendė, kad net darant prielaidą, jog teisminis procesas buvo pradėtas Komisijos ieškiniu, neatsižvelgus į galimas naujas faktines ar teisines aplinkybes, pateiktas suinteresuotos valstybės narės atsakyme į pagrįstą nuomonę, šios valstybės teisės į gynybą nėra pažeistos.

22 Galiausia kalbant apie prieštaravimo dėl pagrįstoje nuomonėje Liuksemburgo Didžiajai Hercogystei suteikto dviejų mėnesių termino netinkamumą, reikėtų pažymėti, kad šis pagrindas buvo pateiktas tik triplike ir nėra grindžiamas faktinėmis bei teisinėmis aplinkybėmis, kurios pateiktos procese.

23 Dėl to šis prieštaravimas yra nepriimtinas.

24 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, Komisijos ieškinys yra priimtinas.

Dėl ieškinio pagrįstumo

Dėl pirmojo kaltinimo

— Šalių argumentai

25 Pirmuoju kaltinimu Komisija tvirtina, kad 1999 m. Įstatymo 7 straipsnio 2 dalis, pagal kurią teisė į motinystės atostogas, atsirandanti per vaiko priežiūros atostogas, jas pakeičia ir jos nuo to momento privalo baigtis, prieštarauja bendrojo susitarimo

2 straipsnio 1 punktui, nes minėto įstatymo 7 straipsnio 2 dalis numato, kad vaiko priežiūros atostogos privalo baigtis, kai prasideda motinystės atostogos, nesuteikiant galimybės moteriai perkelti tos atostogų dalies, kuria ji negalėjo pasinaudoti.

26 Komisijos manymu, vaiko priežiūros atostogos skiriasi nuo motinystės atostogų ir turi kitokį tikslą. Moteris, kurios motinystės atostogos prasidėjo vaiko priežiūros atostogų metu, turi galėti, atsižvelgiant į asmeninę teisę į vaiko priežiūros atostogas, mažiausiai trims mėnesiams, kaip nurodyta bendrojo susitarimo 2 straipsnio 1 punkte, perkelti savo vaiko priežiūros atostogų dalį, kuria negalėjo pasinaudoti dėl prasidėjusių motinystės atostogų.

27 Remdamasi nediskriminavimo principu Komisija daro išvadą, kad nusprendusi suteikti 6 mėnesių trukmės vaiko priežiūros atostogas suteikiant jas visą darbo dieną arba 12 mėnesių vaiko priežiūros atostogas suteikiant jas ne visą darbo dieną, Liuksemburgo Didžioji Hercogystė tokios pačios trukmės atostogas turi taip pat suteikti visiems asmenims, patenkantiems į Direktyvos 96/34 *ratione personae* taikymo sritį, todėl, nesant objektyvių pateisinimų, negali jų skirtingai vertinti.

28 Liuksemburgo vyriausybė teigia, kad bendrasis susitarimas pažeidžiamas tik labai retais atvejais. Kadangi 1999 m. Įstatymo 3 straipsnio 4 dalis nustato, kad vienas iš tėvų išeina vaiko priežiūros atostogų iš karto pasibaigus motinystės atostogoms ir kad dažniausiai šias atostogas ima motina, biologiškai būtų neįmanoma, jog jos vaiko priežiūros atostogas nutrauktų motinystės atostogos, suteiktos dėl kito nėštumo.

29 Ši vyriausybė pripažįsta, kad jei, priešingai, tėvas prašytų vaiko priežiūros atostogų pasibaigus moters motinystės atostogoms, nebūtų galima atmesti galimybės, kad vaiko priežiūros atostogų, kurių vėliau ji išėjo, metu gali prasidėti naujas nėštumas, taigi ir motinystės atostogos, kurios pirma laiko nutraukia vaiko priežiūros atostogas.

30 Liuksemburgo Didžioji Hercogystė tvirtina, kad ji vis dėlto užkirto kelią tokiam atsitiktiniam įsipareigojimų neįvykdymui, iki pagrįstoje nuomonėje nurodyto termino pabaigos 2002 m. Įstatymu įtraukusi į 1999 m. Įstatymą naują 10 straipsnio redakciją. Šio straipsnio šeštoji pastraipa numato, kad „Nacionalinės išmokų šeimai kasos galutinis prašymo suteikti 8 straipsnyje numatytą pašalpą atmetimas nedaro įtakos galimam darbdavio sprendimui suteikti vaiko priežiūros atostogas Direktyvoje 96/34 numatytomis sąlygomis <...>".

— Teisingumo Teismo vertinimas

31 Asmeninę teisę į mažiausiai trijų mėnesių trukmės vaiko priežiūros atostogas darbuotojams, vyrams ir moterims, suteikia bendrojo susitarimo 2 straipsnio 1 dalis.

32 Pagal bendrojo susitarimo bendrųjų nuostatų 9 punktą vaiko priežiūros atostogos skiriasi nuo motinystės atostogų. Vaiko priežiūros atostogos yra suteikiamos tėvams tam, kad jie galėtų prižiūrėti savo vaiką. Šių atostogų galima išeiti iki vaiko nustatyto amžiaus, kuris negali būti didesnis nei aštuoneri metai. O motinystės atostogos turi kitą tikslą. Jomis siekiama apsaugoti moters biologinę būklę ir ypatingus jos ir vaiko

santykius per laikotarpį po nėštumo ir gimdymo išvengiant, kad šiems santykiams trukdytų įsipareigojimai, kylantys dėl tuo pačiu metu vykdomos profesinės veiklos (šiuo klausimu žr. 2001 m. lapkričio 29 d. Sprendimo *Griesmar*, C-366/99, Rink. p. I-9383, 43 punktą).

33 Iš to matyti, kad kiekvienas iš tėvų turi teisę į minimalios trijų mėnesių trukmės vaiko priežiūros atostogas, kurios negali būti sutrumpintos dėl prasidedančių kitų atostogų, siekiančių kitokio tikslo nei vaiko priežiūros atostogos, pavyzdžiui, motinystės atostogos. Teisingumo Teismas jau yra nusprendęs, kad Bendrijos teisės garantuojamos atostogos negali daryti įtakos teisei į kitas garantuojamas atostogas. Todėl 2004 m. kovo 18 d. Sprendime *Merino Gómez* (C-342/01, Rink. p. I-2605, 41 punktas) Teisingumo Teismas nusprendė, kad išėjimas motinystės atostogų negali daryti įtakos teisei į visas kasmetines atostogas.

34 Reikia pripažinti, kad reikalavusi, jog vaiko priežiūros atostogos privalomai baigtųsi tą dieną, kai prasideda motinystės arba įvaikinimo atostogos be galimybės vienam iš tėvų perkelti nepanaudotų vaiko priežiūros atostogų dalį, Liuksemburgo Didžioji Hercogystė visiems tėvams neužtikrino minimalios trijų mėnesių trukmės vaiko priežiūros atostogų. Dėl to ši valstybė neįvykdė įsipareigojimų pagal Direktyvą 96/34.

35 Šios išvados nepaneigia aplinkybė, jog yra menka tikimybė, kad dėl motinystės ar įvaikinimo atostogų gali anksčiau baigtis vaiko priežiūros atostogos. Iš tikrųjų ši aplinkybė turi įtakos ne nurodomo įsipareigojimų neįvykdymo egzistavimui, o tik jo reikšmei. Šiuo atžvilgiu 1990 m. lapkričio 27 d. Sprendimo *Komisija prieš Italiją* (C-209/88, Rink. p. I-4313) 14 punkte Teisingumo Teismas nusprendė, kad Bendrijos teisės normos nustatytos pareigos nesilaikymas savaime yra įsipareigojimų neįvykdymas, o vertinimas, kad toks nesilaikymas nesukėlė neigiamų pasekmių, nėra svarbus.

36 Vis dėl to reikia išnagrinėti, ar 2002 m. Įstatymu padarytais 1999 m. Įstatymo pakeitimais užbaigtas įsipareigojimų neįvykdymas.

37 Šie pakeitimai į 1999 m. Įstatymą įtraukė naują jo 10 straipsnio redakciją, konkrečiai kalbant, šeštąją pastraipą. Ši nuostata nesuteikia teisės į vaiko priežiūros atostogas, o tik numato galimybę, kad tokias atostogas savo nuožiūra gali suteikti darbdavys.

38 Dėl to reikia pripažinti, kad 1999 m. Įstatymo 10 straipsnio šeštoji pastraipa nebaigė įsipareigojimų neįvykdymo, kuriuo kaltinama Liuksemburgo Didžioji Hercogystė ir kuris kyla iš to paties įstatymo 7 straipsnio 2 dalies.

39 Dėl to pirmasis kaltinimas, kuriuo Komisija grindžia savo ieškinį, turi būti laikomas pagrįstu.

Dėl antrojo kaltinimo

— Šalių argumentai

40 Komisija teigia, kad 1999 m. Įstatymo 19 straipsnio penktoji pastraipa, kuri nustato, kad teisę į vaiko priežiūros atostogas turi tik vaikų, gimusių po 1998 m. gruodžio 31 d., arba kurių įvaikinimo procedūra pradėta po šios datos, tėvai, yra nesuderinama su Direktyva 96/34.

41 Komisijos manymu, ši direktyva nurodo valstybėms narėms pripažinti teisę į vaiko priežiūros atostogas visų tam tikro amžiaus, kuris negali būti didesnis nei aštuoneri metai ir kurį Liuksemburgo Didžioji Hercogystė nustatė ne didesnį nei penkeri metai, nepilnamečių, neatsižvelgiant, ar jie gimė iki, ar po 1998 m. birželio 3 d., t. y. galutinės direktyvos perkėlimo į nacionalinę teisę datos, tėvams.

42 Komisija mano, kad reikalaudama, jog vaikai būtų gimę po 1998 m. gruodžio 31 d. arba jog įvaikinimo procedūra kompetentingame teisme būtų pradėta po šios datos, Liuksemburgo Didžioji Hercogystė, perkeldama Direktyvą 96/34 į vidaus teisės sistemą, vaiko priežiūros atostogoms gauti nustatė papildomą sąlygą, kurios nenumato Direktyva 96/34.

43 Liuksemburgo vyriausybė atsakė, pirma, kad įvykis, kuriam atsitikus atsiranda teisė į vaiko priežiūros atostogas, yra vaiko gimimas arba įvaikinimas, t. y. įvykis, kuris, norint pagrįsti teisę į vaiko priežiūros atostogas, turi atsitikti po Direktyvos 96/34 įsigaliojimo atitinkamoje valstybėje narėje.

44 Antra, ši vyriausybė mano, kad Komisijos išaiškinimas Direktyvai 96/34 suteiktų atgalinį veikimą. Ji primena Teisingumo Teismo praktiką, pagal kurią Bendrijos priemonės neturi atgalinio veikimo, išskyrus labai pavienius atvejus, kai iš šios priemonės formuluotės akivaizdu, kad toks buvo Bendrijos teisės aktų leidėjo ketinimas. Taip nėra šioje byloje, nes valstybės narės, priešingai, numatė laipsniškai įdiegti šios direktyvos nuostatas savo teisės sistemose.

45 Be to, Liuksemburgo Didžioji Hercogystė teigia, kad įsipareigojimų neįvykdymas, kuriuo ji kaltinama, užbaigtas į 1999 m. įstatymą įtraukus naują 10 straipsnio šeštąją pastraipą.

— Teisingumo Teismo vertinimas

46 Reikia priminti, kad bendrojo susitarimo 2 straipsnio 1 dalis darbuotojams suteikia asmeninę teisę į vaiko priežiūros atostogas, jog šie galėtų prižiūrėti vaiką; ir kad šias atostogas galima pasiimti iki valstybių narių nustatyto vaiko amžiaus, kuris negali būti didesnis nei aštuoneri metai. Pagal Liuksemburgo teisės aktus šios atostogos gali būti paimtos, kol vaikui sueis penkeri metai.

47 Iš to matyti, kad pagal Direktyvą 96/34 vaiko priežiūros atostogos suteikiamos visiems tėvams, turintiems vaiką, kurio amžius yra mažesnis už tam tikrą nustatytą ribą. Kadangi ši direktyva numato, jog teisė į vaiko priežiūros atostogas egzistuoja tam tikrą laikotarpį, kol vaikui sueis atitinkamos valstybės narės nustatytas amžius, tas faktas, kad vaikas gimė prieš ar po šios direktyvos perkėlimui į nacionalinę teisę numatytos datos šiuo atžvilgiu neturi reikšmės. Teisė į vaiko priežiūros atostogas nėra susijusi su vaiko gimimu ar įvaikinimu, kurie laikomi faktais, kuriems įvykus tam tikrą datą, atsiranda teisė į šias atostogas. Akivaizdu, kad pagal bendrojo susitarimo formuluotę teisė į vaiko priežiūros atostogas suteikiama „dėl vaiko gimimo", tačiau ši formuluotė reiškia tik tą faktą, kad vaiko priežiūros atostogų suteikimas priklauso nuo sąlygos, jog vaikas būtų gimęs arba įvaikintas. Tai nereiškia, jog tam, kad teisė į vaiko priežiūros atostogas būtų pagrįsta, vaiko gimimas ar įvaikinimas turi būti įvykę po šios direktyvos įsigaliojimo atitinkamoje valstybėje narėje.

48 Reikalavusi, kad vaikas, dėl kurio vienas iš tėvų gali gauti vaiko priežiūros atostogas, būtų gimęs po 1998 m. gruodžio 31 d., Liuksemburgo Didžioji Hercogystė pašalino galimybę pasinaudoti šia teise tiems tėvams, kurių vaikai gimė iki šios datos, bet kuriems nebuvo suėję penkeri metai 1999 m. Įstatymo įsigaliojimo metu. Tokia Direktyvos 96/34 įgyvendinimo forma prieštarauja jos tikslams, kurie numato teisę į

vaiko priežiūros atostogas suteikti tėvams tų vaikų, kuriems dar nesuėjo tam tikras amžius. Todėl šioje direktyvoje numatytai teisei į vaiko priežiūros atostogas gauti ši valstybė narė pridėjo dar vieną sąlygą, kurios neleidžia numatyti ši direktyva.

49 Kaip teisingai teigė generalinis advokatas savo išvados 73 punkte, ši analizė Direktyvai 96/34 visiškai nesuteikia galiojimo atgaline data. Tai yra jos taikymas nedelsiant situacijoms, susiklosčiusioms prieš jos įsigaliojimą (šiuo klausimu žr. 2002 m. sausio 29 d. Sprendimo *Pokrzeptowicz-Meyer*, C-162/00, Rink. p. I-1049, 50 punktą).

50 Kalbat apie Liuksemburgo Didžiosios Hercogystės argumentą, pagal kurį ji užbaigė šį įsipareigojimų neįvykdymą į 1999 m. Įstatymą įtraukdama 10 straipsnio šeštąją pastraipą, reikia priminti, kad ji nesuteikia teisės į vaiko priežiūros atostogas, bet tik duoda galimybę darbdaviui suteikti darbuotojui vaiko priežiūros atostogas. Tokiomis aplinkybėmis ši nuostata neužbaigė įsipareigojimų neįvykdymo, kuriuo kaltinama valstybė narė.

51 Remiantis tuo, kas išdėstyta, reikia daryti išvadą, kad pagrįstas ir antrasis kaltinimas, kuriuo Komisija grindžia savo ieškinį.

52 Todėl reikia pripažinti, kad numačiusi, jog teisė į motinystės ar įvaikinimo atostogas, kurios prasideda vaiko priežiūros atostogų metu, pakeičia pastarąsias atostogas, kurios turi baigtis, nenumatant tėvams galimybės perkelti nepanaudotų atostogų dalies, ir apribojusi teisės į vaiko priežiūros atostogas suteikimą vaikų, gimusių po

1998 d. gruodžio 31 d., arba kurių įvaikinimo procedūra prasidėjo po šios datos, tėvams, Liuksemburgo Didžioji Hercogystė neįvykdė įsipareigojimų pagal Direktyvą 96/34.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

53 Pagal Procedūros reglamento 69 straipsnio 2 dalį pralaimėjusiai šaliai nurodoma padengti bylinėjimosi išlaidas, jei laimėjusi šalis to prašė. Kadangi Komisija prašė priteisti bylinėjimosi išlaidas ir Liuksemburgo Didžioji Hercogystė pralaimėjo bylą, pastaroji turi jas padengti.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (trečioji kolegija) nusprendžia:

1. **Pripažinti, kad numačiusi, jog teisė į motinystės ar įvaikinimo atostogas, kurios prasideda vaiko priežiūros atostogų metu, pakeičia pastarąsias atostogas, kurios turi baigtis, nenumatant tėvams galimybės perkelti nepanaudotų atostogų dalies, ir suteikusi teisę į vaiko priežiūros atostogas tik vaikų, gimusių po 1998 d. gruodžio 31 d., arba kurių įvaikinimo procedūra prasidėjo po šios datos, tėvams, Liuksemburgo Didžioji Hercogystė neįvykdė įsipareigojimų pagal 1996 m. birželio 3 d. Tarybos direktyvą 96/34/EB dėl Bendrojo susitarimo dėl vaiko priežiūros atostogų, sudaryto tarp UNICE, CEEP ir ETUC.**

2. **Priteisti iš Liuksemburgo Didžiosios Hercogystės bylinėjimosi išlaidas.**

Parašai.